

Répa Levél

2017. MÁRCIUS / 11. SZÁM

Aktuális információk első kézből a Cukorgyárból

Összefoglaló 2016. évi cukorrépa-termesztésről és kampányról

Időjárási helyzet

Az éves csapadékmennyiség 2016-ban mintegy 4%-kal haladta meg a sokévi átlagot. A csapadék eloszlása kedvezett mind a répa vetésének, fejlődésének és a betakarításnak is. A tél folyamán a talajok feltöltődtek vízzel, így a vetés kedvező talajviszonyok között történt. A vetést követően - egy-két regionális kivételtől eltekintve - folyamatos csapadék-utánpótlás érkezett. A júniustól augusztusig tartó időszakban lehullott több mint 250 mm csapadék a répa fejlődését rendkívüli módon segítette. Az őszi időszaktól kezdődően a relatív csapadékhiányos időszak a betakarításnál és a fuvarozásnál jelentett segítséget. A szeptembertől decemberig tartó időszakban kialakult, közel 80 mm csapadékhiány viszont a 2017. évi répatermesztést kedvezőtlenül fogja befolyásolni, ha 2017 negyedévében nem történik meg a talajok feltöltődése vízzel. A hőmérsékleti viszonyokra a szélsőségektől való mentesség volt jellemző. Az év folyamán elmaradtak a hosszan tartó hőségperiódusok, melyek a répa fejlődését kedvezően befolyásolták. A téli időszakban a tartósan hideg periódus elősegítette a répa hosszú távú tárolását és a répa minőségének megőrzését a tárolási időszak alatt.

Vetés, kelés

A cukorrépa vetése március 17-én kezdődött (3 nappal korábban, mint 2015-ben). A vetés 4 héten belül lezajlott, komolyabb megszakítások nélkül. A vetés április 15-én fejeződött be. Az elvetett területek 50%-a ki is kelt április közepéig. A vetést elősegítette a vetési időszak után lehullott csapadék és a meleg hőmérsékleti viszonyok. Ennek köszönhetően a kelések pár kivételtől eltekintve homogének voltak. Az átlagos tőszám hektáronként 92 000 volt. A végleges vetési terület GPS-el került ellenőrzésre, és 1%-kal haladta meg a szerződött területet, 13 819 ha szerződött terület / 13 978 ha felmért vetésterület. A répaszerződések 233 termelővel kerültek megkötésre. A kipuhtulásokat követően, melynek oka a néhány helyen tapasztalt rossz kelés miatti alacsony tőszám volt, a megmaradt termőterület 13 821 ha volt.

Vegetációs időszak

A vegetációs időszakban a répa fejlődése a kedvező időjárási viszonyoknak köszönhetően töretlen volt. Néhány termelőnél a tavaszi időszakban lehullott csapadék a gyomirtásokat késleltette. Egyes helyeken a gyomirtás nem volt megfelelő hatékonyságú, és a gyomok a kedvező időjárás miatt gyorsan növekedtek. Emiatt párszáz hektáros nagyságrendben a répa gyomos maradt. A vegetációs időszakban jelentős betegség, kártétel nem volt tapasztalható a répában. Az augusztus végi késői cercospóra fertőzés mértéke erőteljes volt. Az érintett répaterületek cukortartalma elmaradt az átlagostól, és részben ennek köszönhető a kampányidőszak vége felé tapasztalható cukortartalom csökkenése is.

Betakarítás, logisztika

A betakarítás ideális körülmények között, szeptember első hetében kezdődött. A cukorrépa-átvétel a tervezettnél megfelelően, szeptember 9-én indult. A szedés és a szállítás a teljes kampányidőszak alatt tervszerűen, ütemezetten zajlott. Komolyabb fennakadás sem a betakarításban, sem a beszállításban nem volt. Néhány helyen a regionálisan lehullott, nagyobb mennyiségű csapadék pár napos kiesést okozott a szedésben és a logisztikában, de ezt más régiókból mindig sikerült kompenzálni. Az átvételi cukortartalom a kampány elején 16,5% körül alakult, de a késői cercospóra fertőzés miatt ez folyamatosan csökkenő tendenciát mutatott a kampányidőszak vége felé. A kampányi átlagos cukortartalom végül 15,8%, az átlagtermés pedig közel 68 t/ha-os lett. Ez 10,73 tonnás cukortermést jelent hektáronként. A cukorrépa szennyezettsége átlagos volt. A 9,85%-os levonás - répafejvel együtt - enyhén emelkedő tendenciát mutatott a kampány előrehaladtával, döntően azért, mert pár esetben gázos illetve sáros szállítmányok is érkeztek. A répaszedés december közepén mindenhol befejeződött. Mintegy 80 000 tonna cukorrépa speciális Top-Tex répatakaró fóliával betakarításra került, annak érdekében, hogy a répa minőségét minél jobban meg lehessen őrizni a késői beszállításokra. A répafeldolgozás pedig január 16-án fejeződött be, a kampány hossza 127 nap volt. A gyár napi átlagos répafeldolgozása 7 373 tonna volt. A kampány során összesen 128 250 tonna répacukor került legyártásra.

Dr. Csima Ferenc

Terméseredmények körzetenként					
Régió	Betakarított terület (ha)	Répa-mennyiség (ezer t)	Átlag-termés (t/ha)	Cukor-tartalom (%)	Cukor-termés (t/ha)
Kaposvár	2 894 ha	186,0 ezer t	64,3 t/ha	15,5%	9,97 t/ha
Ács, Ercsi	3 823 ha	267,6 ezer t	70,0 t/ha	16,2%	11,34 t/ha
Petőháza	2 162 ha	145,9 ezer t	67,5 t/ha	16,5%	11,13 t/ha
Alföld	4 867 ha	333,1 ezer t	68,4 t/ha	15,3%	10,16 t/ha
Összesen	13 746 ha	932,6 ezer t	67,8 t/ha	15,8%	10,73 t/ha

A cukorrépa vegyszeres gyomszabályozásának lehetőségei

A cukorrépa vegyszeres gyomszabályozása során mind preemergens, mind posztemergens gyomirtást alkalmazhatunk. A posztemergens gyomirtások történhetnek teljes felületen vagy sorközművelő kultivátorokkal kombinált sorpermetezésekkel.

A **preemergens** védekezéseket vetés után, a cukorrépa kelése előtt végezzük. Hatásuk optimális kifejtéséhez minimum 20 mm bemosó csapadékot igényelnek, emellett hatékonyságukat befolyásolja a talaj humusztartalma és kötöttsége is.

A preemergens védekezésekre egy- és kétszikű-irtó herbicideket és herbicid-kombinációkat használhatunk. Az egyszikű-irtó herbicidekre épülő alapkezeléses technológiában az S-metolaktól (Dual Gold 960EC, Tender) és a dimethenamid-P (Inspector, Spectrum, Radar) hatóanyagok használhatók. Ezt egészíthetjük ki kloridazon (Betoxon F430, Pyramin Turbo) vagy metamitron (Goltix 70WG, 90WG, 700SC, Mitron 70WG, Tornado, Viking 700SC) hatóanyagú kétszikű-irtó készítményekkel.

A **posztemergens** kezeléseket a répa kelése után végezzük. A védekezésnél fontos tényező a gyomnövények fenológiai állapota, ugyanis a herbicidek a gyomnövények szik - 2 leveles állapotában a leghatékonyabbak. Ezért kiemelten fontos a gyomnövény csíraállapotban történő felismerése. A cukorrépatáblákat kelés után 3–5 naponként ellenőrizve, a területen meglévő gyomfajok és a cukorrépa fejlettsége alapján kell megválasztani az alkalmazott herbicideket és dózisaikat.

A **magról kelő kétszikűek** ellen a fenmedifam, dezmedifam, metamitron, kloridazon, kloridazon, quinmerak, lenacil, míg **magról kelő egyszikűek** ellen az etofumezat hatóanyagok hatásosak.

Közülük négy önmagában is használható: fenmedifam (Betasana SC), etofumezát (Accord 500SC), kloridazon (Betoxon F430, Pyramin Turbo), metamitron (Goltix 70WG, 90WG, 700SC, Mitron 70WG, Tornado, Viking 700SC), de általában gyári kombinációkban kaphatók: kloridazon+quinmerak (Flirt, Flirt T), metamitron+etofumezát (Goltix Super), fenmedifam+dezmedifam (Beetup Compact SC, Belvedere), fenmedifam+etofumezát (Powertwin, Kontakttwin EC), fenmedifam+dezmedifam+etofumezát (Betanal Expert, Belvedere Forte, Beetup Trio SC, fenmedifam+dezmedifam+etofumezát+ lenacil (Betanal maxxPro).

Selyemmályva ellen a trifluszulfuron-metil hatóanyag (Safari), míg az **évelő kétszikűek és a fészkes virágú gyomok (parlagfű, mezei acat, szerbtövis fajok, árvalakelű napraforgó) elleni** védekezésre a klopivalid hatóanyag (Lontrel 300, 600SL, 72SG, Cliophar 300SL, 600SL, Vivendi 200) szükséges.

Az első kezelés (stop kezelés), a répa szikleveles állapotában végezhető, csökkentett herbicid dózissal. A későbbi kezeléseknél a dózis az előírások alapján emelhető, azonban a kétszikű kultúrákban általános szabály, hogy kultúrnövény 2–4 leveles állapotáig az engedélyezett alacsonyabb dózissal történjen a kezelés. Általában három posztemergens kezelés szükséges. Két kezelés között maximum 10 nap, optimális esetben 6–8 nap teljen el.

Osztott kezelés esetén tartsuk be a gyártók ajánlásait.

Az **egyszikűek** ellen is több hatóanyag áll rendelkezésre, így a cikloxi-dim (Focus Ultra), fluazifop-P-butil (Fusilade Forte), haloxifop-R-metilészter (Perenal, Gallant Super), kletodim (Select 240 EC, Select Super, Centurion 240 EC), propaquizafop (Agil 100EC, Aladin), quiza-fop-P-etil (Targa Super, Gramin, Leopard 5 EC, Quick 5 EC, Wish) és quiza-fop-p-tefuril (Pantera 40 EC, Rango). Ezek kijuttatása mindig önállóan javasolt, más hatóanyagokkal együttesen kijuttatva fitotoxikusak lehetnek, vagy csökken a hatékonyságuk.

A **magról kelő egyszikűek** esetén a gyomok fejlettsége alapján, a fiatalabb 1–3 leveles gyomnövények ellen az alacsonyabb a dózisosokat, míg 3 leveles kortól a magasabb dózisosokat ajánlott használni.

Az **évelő egyszikűek** ellen a védekezés optimális időpontja azok intenzív növekedési fázisa, általában a gyomok 15–20 cm-es magassága. Ehhez a védekezésre az ajánlott magasabb dózisosokat célszerű használni.

*Kimmel János, Potyondi László
BETA Kutató Intézet*

Bemutkozás

A nevem Bányai Zoltán. 2016. december 1-től dolgozom a Magyar Cukor Zrt.-nél cukorrépa termeltetési felügyelőként. Felügyelői régióm a kaposvári térség.

Szolnokon élek. Két fiúgyermekem közül egy egyetemista, egy pedig gimnazista.

A Gödöllői Agrártudományi egyetemen végeztem általános, majd növényvédő szakmérnöki szakon. Cukorrépa ágazatvezetőként dolgoztam termelésben, majd inputanyag kereskedelemben üzletkötőként, valamint területi képviselőként közel húsz évet.

A Szolnoki Cukorgyárban hat éven keresztül répafelügyelőként is dolgoztam.

Új munkaköröm nem ismeretlen, hiszen korábban volt alkalmam a cukorrépa különböző vertikumaiban tapasztalatot szerezni.

Bízom abban, hogy az akkor szerzett tapasztalatokat kiegészítve a legújabb szakmai ismeretekkel kamatoztatni tudom munkám során. Céлом az, hogy mind a kollégákkal, mind a termelőkkel őszinte partneri viszonyt kialakítva, közösen tudjunk együtt dolgozni a hazai répatermesztés további sikeres fennmaradásáért.

*Bányai Zoltán
cukorrépa termeltetési felügyelő
+36 30 554 8007*

Bemutakozás

Tisztelt Gazdatársak, kedves Kollégák! Torda Péter vagyok, 2016. december 1. óta tevékenykedem a Magyar Cukor Zrt. köreiben. Feladatokat tekintve a termelést képviselem a valamikori petőházi és sárvári cukorgyárak működési területén, továbbá a ma még cukorrépa termesztés szempontjából kissé fekete foltnak számító Zala Megyében.

A Pannon Egyetem Georgikon Karán végeztem Növényorvosként. Tanulmányaim befejeztével a méltán ismert Sopronhórpácson működő Beta Kutató Intézet Nonprofit Kft.-nél kezdtem a munkásságomat. Ezt követően a Monsanto Hungária Kft.-nél mint fejlesztő mérnök dolgoztam, mivel szerettem volna növényvédelmi ismereteimet a legújabb és legkorszerűbb ismeretekkel bővíteni. Ezért a KITE Zrt. fejlesztési és szaktanácsadási igazgatóságához csatlakoztam mint fejlesztési, majd később pedig precíziós gazdálkodási szaktanácsadó beosztásban.

Családi gazdálkodóként és növényvédelmi szaktanácsadóként már jó néhány éve közvetlenül kapcsolatban vagyok a szántóföldi és kertészeti kultúrák termesztésével.

Kollégáim a december 1-i kezdéssel azonnal bedobtak a mélyvízbe, mivel a feldolgozási kampány javában zajlott, de elindult már az idei évi termelők szerződötése is.

Jövőbeni célom, hogy a lehetőségekhez mérten bővüljön a területemen a cukorrépa termesztése, és hogy a partnerek munkáját gördülékenyebbé tegyem a vetéstől a termés elszámolásáig.

*Torda Péter
cukorrépa termelési felügyelő
+36 30 480 8488*

KWS nemesítés és a technológiai fejlesztés

A KWS a cukorrépa vetőmagok forgalmazásában nemzetközi szinten piacvezető nemesítő, eltökélt a nemesítés és a technológiai fejlesztés folytatásában. Innovációink az elmúlt évtizedekben alapvetően meghatározták a cukorrépa nemesítési irányát (pl. nematóda-ellenálló hibridek, új típusú rizómánia rezisztencia) és a vetőmag feldolgozás technológiáját (pl. EPD prémium vetőmag technológia).

Két legújabb fejlesztésünket szeretnénk bemutatni Önöknek, elsőként a cercoszpóra nemesítésben elért eredményeinkről. Fejlesztőink 2009 és 2013 között Olaszországban vizsgálták a cukorrépa-termesztésben széles körben használt gombaölő szerek (fungicidek) hatékonyságát cercoszpóra betegséggel szemben. A kísérletek azért kezdődtek, mert az olasz répatermelők azt tapasztalták, hogy a piacon lévő, régóta használt fungicidek elvesztették hatékonyságukat, ezzel a cukorrépa levéltetét károsító, a termesztés jövedelmezőségét nagymértékben befolyásoló betegséggel szemben.

A szabadföldi és laboratórium kísérletek meglepő eredményt hoztak: a cercoszpóra razzok rezisztenssé váltak az alkalmazott fungicidekkel szemben. A stobilurinek esetében teljes hatékonyságvesztést, az azolok esetében pedig csökkent hatékonyságot mutattak. A vizsgált hatóanyagok jellemzően alacsony, jobb esetben gyenge - közepes hatékonysággal bírtak a cercoszpórával szemben. Csupán két hatóanyag, a cukorrépában korábban nem engedélyezett thiofanát-metil és a chlorothalonil (Magyarországon nem ismert) mutatott erős hatékonyságot.

Kísérletünk eredményeiről 2014-ben tájékoztattuk a Kaposvári Cukorgyár vezetőit, hiszen addigra már Magyarországon is egyre nagyobb gondot okozott a cercoszpórával szemben kialakult rezisztencia. Egyre több termelő szembesült az olaszországihoz hasonló problémával: a korábban jól működő, bevált fungicidekkel már nem tudták megvédeni a cukorrépa levéltetét, a védekezések ellenére a betegség továbbterjedt az állományokban. A következő évben Sopronhórpácson beállított kísérlet az olaszországi KWS kísérlettel azonos eredményt hozott, így már itthoni független kísérlet is alá-

támasztotta a termelők azon tapasztalatát, hogy új fungicidekre van szükség a cercoszpóra elleni küzdelemben.

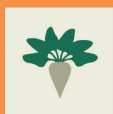
Milyen választ adhat egy nemesítő a kialakult helyzetre? A rezisztenciaprobléma észlelésekor azonnal hozzákezdünk új, ellenálló vonalak felkutatásához. Ebből a programból rövid idő (2-3 év) alatt új típusú toleranciaképességgel rendelkező, korszerű hibridek érkeztek. Elsőként a 2014-ben állami elismerést nyert STEFFKA KWS, majd a GRANDIOSA KWS és VANDANA KWS. Ezek a hibridek egyedülálló módon új típusú, erőteljes cercoszpóra ellenálló képességgel rendelkeznek, a kémiai védekezést hatékony fungicidekkel elvégezve tökéletes biztonságot garantálnak termelőink számára. A korábban ellenálló hibridek fogékonysága emelkedett, ezért rövidtávon átalakítjuk ajánlatunkat, 2018-tól mindegyik hibridünk már az új típusú ellenálló képességgel rendelkezik, a régebbi nemesítésű hibrideket kivonjuk.

Itt szeretnénk beszámolni következő újdonságunkról: a KWS állományban gyomirható cukorrépa hibrideket és technológiát fejlesztett, amit bevezetni kíván a következő években. Már állami kísérletben vannak az első CONVISO SMART jelzésű, nem GMO alapú hibrideink, amelyek várhatóan jövő évtől lesznek elérhetőek a magyar termelők részére is. A CONVISO SMART hibridekről és a technológiáról az idei évben részletesen szeretnénk tájékoztatni a Tisztelt Termelőket!

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani a termelőinknek, akik megtisztelték bizalmukkal és a KWS által nemesített kiváló cukorrépa hibrideket választották ideai vetéshez! Kérdéseik esetén továbbra is szívesen állunk rendelkezésükre!

*Steinmacher László
Ügyvezető Igazgató*

Az idei évtől elérhetőek a legkorszerűbb KWS cukorrépa hibridek egyedülálló, új típusú cerkoszpóra (CR) toleranciával

Idei vetéshez nagy mennyiségben rendelt legújabb CR cukorrépa hibridünk:

STEFFKA KWS ^{Rz+Cr/Z}

2018-tól rendelhető korszerű CR hibridek:

GRANDIOSA KWS

VANDANA KWS

Már jól ismert, speciális makrofomina ellenálló hibridünk:

NATURA KWS ^{Rz+Cr/NZ}

www.kws.hu

JÖVŐT VETNI
1856 ÓTA

KWS

